

IMPORTANȚA INFORMAȚIEI CONTABILE ÎN MANAGEMENTUL INSTITUȚIEI DE CREDIT ȘI IFN

Lect. dr. ec. **Cornel Alexandru SABOU**
Universitatea de Vest „Vasile Goldiș” Arad

Realitățile societății moderne demonstrează că dezvoltarea economiei de piață și sporirea gradului de complexitate reclamă tot mai pregnant informații economice și sociale, operative și complexe pentru activitatea managerială, în general și cea de natură economică în special.

Conducerea științifică se bazează nemijlocit pe cunoașterea aprofundată a proceselor și fenomenelor economice, a valorii bunurilor instituțiilor de credit și a celor financiare nebancale, care în gestiunea patrimoniului acestor entități necesită informații simple, clare, deopotrivă complexe, o evidență strictă și un control riguros.

Întreaga dezvoltare economico-socială impune incontestabil organizarea, cunoașterea și folosirea informațiilor contabilității pentru toți cei care au tangență cu exploatarea, gestionarea, transformarea, plasarea resurselor bănești în scopul creșterii eficienței economice și în emiterea în procesul de management de decizii pertinente.

Contabilitatea la începutul acestui mileniu își amplifică importanța în procesul decizional, a fost aliniată evoluțiilor în favoarea «economicului» și a «gestiunii patrimoniale» și-a schimbat rolul tradițional de cronicar al vieții cantităților economico-financiare în cel mai important instrument de «arbitraj» în jocul managerial și social legat de cele mai complexe relații comerciale, financiare, bancare și nebancale.

Prin informațiile furnizate cu exactitate și operativitate contabilitatea mediază, conciliază și certifica raportul de forțe între ofertă și cererea de informații, raport în care își joacă rolul pe o «scenă aparte a pieții de informații exacte» de normalizatori și utilizatori interni și externi de informații.

Normalizatorii principali, Ministerul Finanțelor Publice și Banca Națională a României, mai bine de 10 ani au creat pentru instituțiile de credit și instituțiile financiare nebancale sistemul de contabilitate racordat la cerințele europene și a celor de activități manageriale.

Utilizatorii interni și externi pun tot mai mult accent pe informațiile din contabilitate pentru a comunica în deplină competență cu masa de salariați, asociați, acționari, obligatori, investitori, bănci, clienți, fiscalitate statistici, micro și macroeconomice, concurenți, case de ajutor reciproc etc.

Este îndeobște cunoscut că prin solicitarea de informații utilizatorii exercită unele «presiuni» tot mai intense asupra calității și cantității de informații contabile, fără de care este greu de conceput obținerea de succese în afaceri economice, financiare, bancare și nebancale.

Prin problematica teoretică, dar mai ales practica abordată, acest material se adresează deopotrivă studenților care studiază tehnicile de finanțe, bănci comerciale și instituții financiare nebancale, studii postuniversitare de management, masterate, dar mai cu seamă masei largi de lucrători ce activează în instituții de credit (bănci comerciale), instituții financiare nebancale și alte entități cu profil apropiat.

A cunoaște procesele de conducere a contabilității, a volumului impresionant de informații vehiculate în administrarea și gestiunea patrimoniului de activ și pasiv, constituie cerința de bază privind transformările și mișcările resurselor ce formează capitalul propriu și împrumutat, plasamentele, recuperarea lor și dacă în circuitul de fonduri se obțin efecte economice, eficiente și scontate.

Multe instituții de credit și financiare nebancale până la declanșarea crizei financiare globale au efectuat gestiunile patrimoniale numai înregistrând creșteri. Fenomenul de restrângere a creditării a impus revizuirea strategiilor abordate.

Până la finele anului 2007 multe instituții de credit și financiare nebancale au crescut din punct de vedere economic din inerție, odată cu piața fără a avea în prealabil formulate o strategie bine conturată.

Din anul 2008 efectele crizei economice și financiare mondiale au afectat toate domeniile de activități economice și sociale din România ceea ce impune

concentrarea asupra asigurării profitabilității și competențelor manageriale asupra factorilor cheie și anume:

- renunțarea la produsele și serviciile bancare fără profitabilitate sau cu profitabilitate redusă;
- asigurarea și îmbunătățirea lichidităților și
- reducerea expunerii entității față de creșterile costurilor de capital.

Dezvoltarea durabilă, a fiecărei afaceri să ducă prin plasamentele de fonduri în ideea maximizării profitului prin oprirea atenției asupra managementului financiar. Aceasta înseamnă a lua decizii de oportunitate în găsirea de soluții optime, aducătoare de avantaje financiare. Deciziile să fie luate în problemele curente, probleme latente și anticipat, găsirea de oportunități de speculat.

Deciziile să vizeze managementul strategic în dezvoltarea și consolidarea afacerilor pe termen lung, determinarea necesarului de fonduri în structuri optime de finanțare și de plasamente.

Managementul financiar al entităților să fie conceput în maniera de a crea un sistem de raportări care să asigure derularea și dezvoltarea afacerilor. Sistemul de raportări să fie organizat pe două componente:

- analiza economică și diagnosticul financiar;
- planificarea financiară, întocmirea și urmărirea bugetului de venituri și cheltuieli.

De importanță majoră în sistemul de raportări este modul în care s-a fundamentat și funcționează organizarea contabilității sintetice și analitice că principală furnizoare de informații ce conduce la calculul unor indicatori a căror analiza se efectuează pe baza unor corelații.

Pentru raportările financiare solicitate de utilizatorii externi ai entității bancare și nebankare – instituțiile statului, acționari, instituții bancare se utilizează diferite forme standardizate ale situațiilor financiare, unele reglementate la nivel național, altele internațional.

Informațiile prezentate în situațiile financiare standardizate sunt:

- situația patrimoniului băncii sau a instituției financiare nebankare;

- situația veniturilor și a cheltuielilor sunt publice și reflecta performanțele înregistrate pe perioada reglementată;
- raportări solicitate de utilizatorii interni ai entității bancare și nebankare;
- raportări speciale cu privire la mersul operațiunilor de creditare către Centrală BNR.

În cuprinsul raportărilor sunt prezentate într-un tablou soldurile conturilor de gestiune care pentru manager reprezintă principala sursă de informații. Printre soldurile intermediare de gestiune se înțeleg o serie de indicatori sub forma acumulărilor bănești potențiale, destinate să remunereze factorii activității viitoare.

Construcția indicatorilor de analiză a rezultatelor pornește de la cel mai cuprinzător și anume veniturile exercițiului respective a cifrei de afaceri, de regulă pe trei variante și anume:

Nr crt.	Indicatori	An precedent	Anul de referinta prognozat	Anul de referinta realizat
0	1	2	3	4
1	Cifrele de afaceri (venituri)	50.000	70.000	60.000
2	Costuri variabile	40.000	55.000	50.000
3	Costuri fixe	5.000	7.000	6.000
4	Pragul de rentabilitate	5.000	8.000	4.000

Pragul de rentabilitate sau punctul mort corespunde cifrei de afaceri pentru care entitatea nu realizează nici pierderi și nici profit.

Analiza pragului de rentabilitate se bazează pe distincția între cheltuieli fixe și cheltuieli variabile.

Prin analiza pragului de rentabilitate managerul intra în posesia informațiilor și cunoaște:

- la ce cifră de afaceri rezultatul afacerii este nul;
- ce profit se poate realiza în cazul în care cifra de afaceri crește cu o mărime prestabilită; și
- ce cifra de afaceri trebuie realizată pentru atingerea unui profit prestabilit.

Managerul în toată activitatea derulată urmărește **rentabilitatea** entității pe care o conduce ca fiind problema fundamentală a

preocupărilor ca expresie a eficienței de ansamblu.

În final, rolul informației contabile, ca cea mai importantă sursă veridică de informații, este amplificată în condițiile inflației care caracterizează ansamblul economic și social și mai ales în evoluția crizei economice din țară și pe plan mondial.

Ceea ce caracterizează actuala criză financiară globală este faptul că a cuprins întreaga lume. Cele mai afectate domenii se referă la piețele interbancare, la scăderea cotațiilor acțiunilor și a garanțiilor ipotecare. În România criză economică a fost afectată și de mix de politici macroeconomice ineficiente care au stimulat în special consumul privat și mai ales pe cel al datoriei.

Cu privire la perspectivele profesiei contabile în condițiile crizei financiare s-au încercat și vehiculat păreri că de vină ar fi

contabilii și întregul sistem sofisticat de reglementări. Este adevărat că « arbitri » trebuie să dea mereu un verdict tranșant: profit sau pierdere; faliment sau continuitate; bonitate sau incapacitate de plată.

Măsura în care intențiile autorului vor satisface exigențele și sporurile de cunoaștere în mass-media celor care studiază și se îndeletnicesc cu preocupări în domeniul informației contabile, această modestă abordare de lucrare de specialitate va fi cunoscut numai prin confruntarea ei cu teoria și practica contabilă.